

Saksbehandlerrundskriv – Regionalt miljøtilskudd i jordbruket for Oslo og Viken – søknadsomgangen 2023

Saksbehandlerrundskrivet fra Statsforvalteren i Oslo og Viken er et supplement til [Rundskriv 2023/22 Regionalt miljøtilskudd i jordbruket \(RMP\) – forvaltningsansvar og saksbehandling](#) fra Landbruksdirektoratet. Saksbehandlerrundskrivet utdyper det som er spesielt for Oslo og Viken. Dokumentene må derfor leses i sammenheng. For søknadsomgangen 2023 er det viktig at kommunen i tillegg leser [rundskriv 2023/25](#) med presiseringer for blant annet regionale miljøtilskudd – søknadsåret 2023.

Viktige datoer for dere i kommunal landbruksforvaltning

Dato	Oppgave
15. september 2023	Søknadsregistreringen åpner. Søkerne kan begynne å sende inn søknader.
15. oktober 2023	Søknadsfristen for å levere søknad om regionale miljøtilskudd. Kommunen kan starte behandling av søknad om regionale miljøtilskudd etter 15. oktober.
29. oktober 2023	Siste frist for søkerne til å endre søknad om regionale miljøtilskudd som er sendt inn innen fristen 15. oktober.
15. november 2023	Frist for søknad om tilskudd til drift av beitelag (OBB). Mottatte søknader kan behandles før søknadsfristen.
15. januar 2024	Kommunen skal ha behandlet (godkjent, avslått eller avvist) alle søknader om regionale miljøtilskudd innen 15. januar.
3. februar 2024	Kommunen kan oppdatere eventuelle avkortinger i tilskudd med utgangspunkt i endelige satser fra og med 3. februar.
16. februar 2024	Kommunen skal ha fattet endelig vedtak (attestering) i søknader om regionale miljøtilskudd
23. februar 2024	Frist for endring av kontonummer i Altinn.
14. mars 2024	Utbetalingsdato for hovedutbetalingen. Søkerne får pengene på konto.
31. mars	Frist for kommunene til å gå igjennom søknader med status «under registrering av søker» inneværende søknadsomgang, og sende oversikt til Statsforvalteren over hvilke av disse som kan/skal slettes i eStil-RMP.

Det er svært viktig at dere overholder behandlingsfristen 15. januar, da dette har direkte innvirkning på de endelige satsene som vil gi grunnlag for utbetaling av tilskudd.

Endringer siden forrige søknadsomgang

Foretakene kan søke tilskudd for fire nye tiltak i Oslo og Viken:

- § 15 Besøkssteder
- § 24 Kantsone i eng
- § 33 Fangvekst med høy diversitet
- § 34 Bruk av egenprodusert kompost

Det er nye krav til beitelengde i § 5 Drift av beitelag, § 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark og § 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

§ 13 Soner for pollinerende insekter: Fra og med i år (2023) vil du ikke få tilskudd for både grasdekt kantsone og pollinatorsoner på samme areal. Der grasdekt kantsone og pollinerende sone ligger inntil hverandre, kan begge sonene gis tilskudd forutsatt at vilkårene for begge tiltak er oppfylt. Ordningen er utvidet til å gjelde soner som grenser til jordbruksareal.

§ 20 Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer er nå avgrenset til å kun gjelde flomutsatt areal.

§ 23 Grasdekte kantsoner i åker: Sonen fra vassdragets normalvannstand til der hvor tiltaket starter kan ikke være mer enn 8 meter.

§ 26 Nedlegging av husdyrgjødsel og § 27 Nedfelling av husdyrgjødsel er nå delt i to ulike tiltak. Sjekk at det er søkt på riktig tiltak.

Miljøavtale er ikke lenger en ordning i Oslo og Viken.

Vi har utviklet et kart som viser raviner og et som viser flomutsatt areal. Kartene skal brukes som en veiledning for søker og for dere i kommunen. Dere finner alle temakart fra Statsforvalteren i RMP-appen på nettsiden vår. De er nærmere beskrevet lenger ned i dokumentet.

Tiltak som ikke kan importeres fra tidligere søknader

Endringer fra forrige års søknadsomgang gjør at følgende tiltak ikke kan importeres fra tidligere års karttegninger, og derfor må tegnes på nytt i søknaden:

- Soner for pollinerende insekter
- Skjøtsel av geiler/fegater/buveier
- Direktesådd høstkorn og høstoljevekster
- Nedlegging av husdyrgjødsel
- Nedfelling av husdyrgjødsel
- Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange
- Fangvekster som underkultur
- Fangvekster sådd etter høsting
- Fangvekster med høy diversitet
- Bruk av egenprodusert kompost

Kommentarer til enkelte tiltak, spesielt for Oslo og Viken

Bruk av egenprodusert kompost

Hvordan skal kommunen kunne vurdere og kontrollere dette?

Dokumentkontroll av temperaturlogg, råvaredokument og oppskrift på komposteringsmetode som foretaket har brukt. Se maler i vedlegg til RMP veileder, s. 52-56.

Komposteringslogg:

- Sjekk oppleggingsdato vs. sprede dato. På generelt grunnlag er en kompost ikke ferdig omdannet før etter ca. 6 måneder fra oppleggingsdato.

- Kontroller at temperaturlogg er gjennomført flere ganger, helst 55-60 grader i tre dager, men minimum 50 grader.

Råvaredokument:

- Ved gårdsamarbeid – sjekk at andre part er oppgitt som mottaker/avsender med organisasjonsnummer
- En rimelighetskalkyle mellom oppgitt mengde/volum råmateriale og det som er oppgitt mengde spredd kompost. For eks.: 1 tonn kompost/dekar på et spredeareal om 300 dekar = 300 tonn ferdig kompost.

Temakart

Vi har utarbeidet ulike temakart som skal være til hjelp ved søknad om og saksbehandling av søknader om regionale miljøtilskudd. Disse er ikke i saksbehandlingssystemet (eStil-RMP) og vi har derfor lagt disse i [egen veileder kartapp](#). Nedenfor beskriver vi de ulike kartlagene Statsforvalteren i Oslo og Viken har laget, og hvordan de er tenkt brukt i saksbehandlingen.

Kartlag fra Statsforvalteren i Oslo og Viken

Flomutsatte arealer

Det har i lang tid vært etterspørsel på et kartlag som viser flomutsatte arealer. Vi har i 2023 utarbeidet et kartlag som er en modellering basert på beregning av dreneringslinjer fra terrengmodell og teoretisk vannstandsstigning. For kvalitetssjekk er omsøkte arealer fra 2021 og 2022 tatt med inn i vurderingen av det endelige resultatet.

De flomutsatte arealer er modellerte data, og det vil derfor være en viss usikkerhet forbundet med arealene. Kartlaget skal derfor brukes som et veiledende hjelpemiddel, og er ment som hjelp i vurdering av om arealet er flomutsatt. Usikkerheten kan gå begge veier. Det forekommer antakelig ikke flom på alle angitte arealer, akkurat som det kan være flomutsatte arealer som ikke vises i kartlaget. I tilfeller hvor det er søkt om tilskudd for arealer som ligger utenfor de flomutsatte arealene, er det opp til kommunen å vurdere om arealet kan være flomutsatt.

Flomutsatte arealer viser flom i forbindelse med høy vannstand i vassdrag, og gjelder for ordningene § 19 Gras på arealer utsatt for flom og erosjon og § 20 Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer.

Arealer som har utfordringer med overvann på åkeren (dråg), det vil si omsøkte arealer som ligger langt fra de flomutsatte arealene, kan få tilskudd etter § 22 grasdekte vannveier og grasstriper i åker.

Kartlaget skal bare brukes i forbindelse med regionale miljøtilskudd og regionale miljøkrav i Oslo og Viken.

Raviner

Det er også et nytt kartlag for raviner. Metodene som er anvendt til kartleggingen er en kombinasjon av manuell digitalisering og automatisk maskingjenkjennelse av raviner. Da kartlaget i stor grad er resultatet av en modellering, vil det også her være en viss usikkerhet forbundet med ravinearealene. Hvis det søkes om tilskudd for et areal utenfor en kartlagt ravine, får kommunen vurdere om det er et ravinebeite. Det er nyttig å bytte kartlag i appen og slå på for eksempel bildelag, for å vurdere avgrensning av raviner.

Biologiske verdifulle arealer

Kartlaget Biologiske verdifulle arealer viser hvor det kan søkes om tilskudd til skjøtsel av biologisk verdifulle arealer (§11). Kartlaget er et utvalg av naturtyper fra NiN og DN håndbok 13 som er klippet til innmarksbeite (AR5). Kartlaget har to kategorier:

- Naturtyper som gir grunnlag for RMP (grønn)
- Naturtyper som i noen tilfeller gir grunnlag for RMP (gul)
Det er kommunen som med sin lokalkunnskap, må vurdere om disse naturtypene (gule) oppfyller kravene til beiting. I Miljødirektoratets naturbase finner du faktaark om naturtypen. Faktaarket kan gi en beskrivelse av om arealet bør beites av produksjonsdyr og dermed gi grunnlag for RMP.

Kartlaget for biologiske verdifulle arealer vil bli oppdatert før hver søknadsomgang åpner. Dette gjøres for å få inn ny kartlegging som kontinuerlig legges inn i naturtypedatabasene.

Virkeområder for regionale miljøkrav

Forskrift om regionale miljøkrav for jordbruket i Oslo og Viken trådte i kraft 1. januar 2023. Det er viktig at bønder som driver jordbruksdrift i disse områdene setter seg godt inn i reglene som gjelder, slik at de oppfyller kravene som ligger i forskriftene.

Regionale miljøkrav skal sikre miljøforsvarlig drift av jordbruksareal. Forskriften gjelder for arealer og driftsformer med erosjonsfare og for arealer som drenerer dit det er utfordringer med vannmiljømålene.

Virkeområdene for miljøkravene er delt inn i to soner; miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2. Behovet for tiltak som reduserer erosjon og avrenning fra jordbruksarealene til sårbare vannforekomster er større i miljøkravsone 2 enn i miljøkravsone 1.

Dette kartlaget vil ikke bli endret uten at det foreligger en forskriftsendring.

Tilskudd til klimarådgiving – pilotperioden utvidet med ett år

For at søknad om tilskudd til klimarådgiving skal godkjennes, skal saksbehandler sikre at det er utarbeidet og vedlagt en tiltaksplan som resultat av gjennomført rådgiving. Det skal videre refereres til listen over godkjente rådgivere, for å sikre at tiltaksplanen er utarbeidet og underskrevet av en godkjent klimarådgiver. Tiltaksplan skal lastes opp i søknadssystemet eSTIL-RMP.

Foretak som søker tilskudd i to eller flere fylker, skal bare få tilskudd for klimarådgiving i det fylket foretakets driftssenter ligger.

Klassifisering av arealer som ikke er jordsmonnkartlagte – Ingen jordarbeiding om høsten

Ved inntegning av tiltaket «Ingen jordarbeiding om høsten», blir de jordsmonnkartlagte arealene automatisk klassifisert i tiltaksklasser etter erosjonsrisiko og dråg. For arealer som ikke er jordsmonnkartlagte, må saksbehandler manuelt fordele de inntegnede arealene på tiltaksklasser i eStil-RMP. Kommunen kan kun fordele arealer som ikke er klassifisert på andre erosjonsrisikoklasser. Kommunen ta utgangspunkt i nærliggende klassifisert areal ved fordeling.

Dispensasjoner

Det er kun Statsforvalteren som kan behandle søknad om dispensasjon fra forskriften.

Kommunen skal veilede søker om muligheten til å søke dispensasjon. Kommunen skal forberede og oversende søknad om dispensasjon til Statsforvalteren. Statsforvalteren behandler dispensasjonssøknaden og sender svar til foretaket med kopi til kommunen.

Statsforvalteren registrerer innvilgede dispensasjoner i eStil-RMP, slik at kommunen kan fullføre saksbehandlingen.

Klagebehandling

Der kommunen mottar klage på eget vedtak, må kommunen foreta de undersøkelser klagen gir grunn til, og vurdere om vedtaket skal opprettholdes eller endres.

All klagebehandling, kommunens omgjøring av eget vedtak, og eventuelt Statsforvalterens overprøving/omgjøring av kommunens vedtak, skal skje utenfor eStil-RMP. Det betyr at kommunen og Statsforvalteren må sende eventuelle varsler, vedtaksbrev eller annen korrespondanse i egne brev utenfor eStil-RMP. Korrespondansen må journalføres og arkiveres etter gjeldende regelverk, og kan gjerne lastes opp på søknaden i eStil-RMP etter at saken er ferdig behandlet. Kommunen skal sende kopi av vedtaksbrevet til Statsforvalteren, slik at Statsforvalteren kan følge med på antall klagesaker.

Etter at endelig vedtak er fattet, skal kommunen gå inn i søknaden i eStil-RMP og gjøre de endringene i søknaden som følger av vedtaket. Se mer i rundskrivet fra Landbruksdirektoratet, kapittel 10.

Søknader under registrering når reelle søknader er behandlet

Når kommunen er ferdig med en søknadsomgang, skal det ikke være gjenstående søknader med status «under registrering» (av saksbehandler), «mottatt», «under behandling» eller «godkjent». Kommunen må innen 31. mars sende Statsforvalteren et Excel-dokument over søknadene med statusene nevnt ovenfor og som kan slettes i systemet. Oversikten sendes til vårt postmottak, sfovpost@statsforvalteren.no.

Aktuelle lenker

Temasiden vår om [regionale miljøtilskudd - lenker til forskrift og diverse veiledningsmaterieill](#)

Temasiden vår om [regionale miljøkrav - lenker til forskrift og diverse veiledningsmaterieill](#)